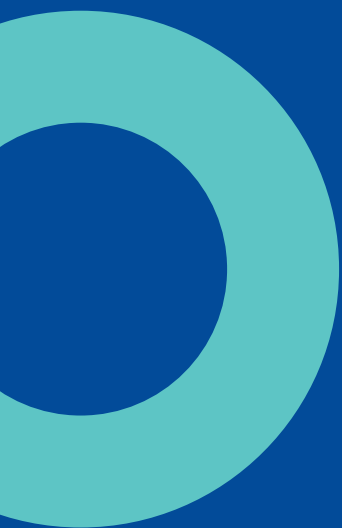

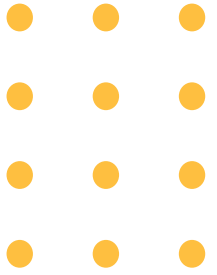
Introduktion Backa barnet

En beskrivning av modell, vägledande
principer, stödprocess och verktyg

Ägs av

Introduktion Backa barnet

En beskrivning av modell, vägledande
principer, stödprocess och verktyg

Innehåll

6

Vi backar upp barnet

9

Alla barn är Backa barnet – barn

10

Vägledande principer

12

Behovskompassen

14

Gemensamma roller

16

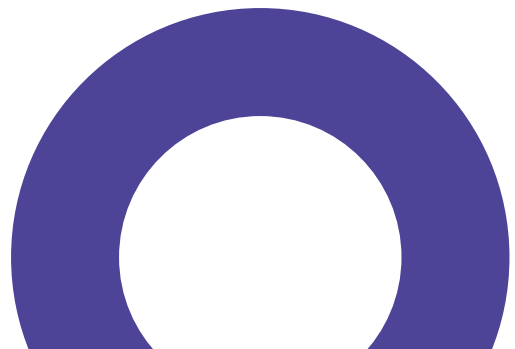
Stödprocess

18

Vi arbetar tillsammans

20

Gemensamma verktyg

Vi backar upp barnet

Att säkerställa varje barns rätt till bästa möjliga start i livet är den viktigaste uppgiften vi har. Det är vår främsta drivkraft och det som betyder allra mest. Med den utgångspunkten är Backa barnet den gyllene tråd som binder samman barn och vårdnadshavare med alla de verksamheter som arbetar för att varje barn ska få bästa möjliga start i livet.

Förbyggande och tidiga insatser är avgörande för att motverka en negativ utveckling hos barn och unga. Barnets utveckling pågår under en kort period i de tidiga barndagen, vilket gör den extra dyrbar. Problem som inte avhjälps tidigt kan få stora konsekvenser, inte bara här och nu, utan genom att påverka barnets framtida liv och möjligheter.

Backa barnet innebär att barnets bästa är kärnan i all vår verksamhet och i varje beslut. Tillsammans sträcker vi oss längre än de olika verksamheternas uppdrag. Vi gör det för att ge varje barn bästa möjliga start i livet.

Vi gör detta genom att agera i tid. Redan när vi ser de allra första tecknen. Så fort vi förstår att ett barn står vid ett vägskäl som kan betyda vinna eller försvinna. Vi väntar inte. Vi tittar inte på någon annan. Vi nöjer oss inte med att beklaga sammanhangen och omständigheterna. I stället väljer vi att göra allt som är möjligt i varje given stund, oavsett vem vi är eller vilken yrkesroll vi har.

Denna introduktion beskriver modell, uppdrag och verktyg i Backa Barnet. Förutom introduktionen finns även en vägledning för personal.

A young girl with dark hair in a ponytail, wearing a white t-shirt with small black polka dots and dark pants, stands in a doorway. She is pointing her right hand towards a blue fabric tent set up in a bedroom. The tent is made of a simple cloth and is positioned over a bed with a white sheet and a green patterned blanket. The room has light-colored walls and a wooden floor. The lighting is warm and natural, suggesting daytime. The girl has an open-mouthed, surprised expression.

Med handfasta verktyg
blir vårt arbete konsekvent
över yrkesgränserna.
Vi vinner enhetlighet och
effektivitet - barnet vinner
trygghet.

Alla barn är Backa barnet-barn

Varje barn som bor i en kommun där polisens, kommunens och hälso- och sjukvårdens verksamheter gemensamt beslutat att arbeta utifrån Backa barnet omfattas automatiskt av modellen. Det innebär, kort sammanfattat, att barn och vårdnadshavare har tillgång till:

- verksamheter som utifrån Behovskompassen har en gemensam grund och har barnets behov och rättigheter i fokus i allt de gör
- ett nära tvärprofessionellt samarbete för de yngsta barnen där mödravård, barnhälsovård och föräldrastödjare tillsammans bidrar till en trygg start i livet
- lättillgänglig information om vart familjen kan vända sig vid behov av stöd
- en Barnkontakt, som är den som familjen kan vända sig till gällande funderingar om barnets behov och situation
- tillgång till tidigt och samordnat stöd utifrån det enskilda barnets behov och situation
- möjlighet att vara delaktiga och påverka innehållet i stöd som erbjuds
- Barnteam och Individuella barnteam där professioner samlas och gemensamt arbetar tillsammans med familjen för att hjälpa barnet och dess vårdnadshavare på bästa sätt och undvika att de behöver återberätta sin historia gång på gång
- en Stödsamordnare som fungerar som spindeln i nätet och samordnar stödet när det finns behov av stöd från olika verksamheter
- en gemensam Barnets plan som synliggör barnets behov, situation och stöd
- ett tätare vävt skyddsnät som säkerställer att barnet inte hamnar i tomrum mellan verksamheterna.

Vägledande principer

Backa barnet har fyra principer som präglar och vägleder oss i allt vi gör för alla barns rätt till bästa möjliga start i livet och hur arbetet ska bedrivas.

1

Princip 1: Barnets bästa i fokus

Backa barnet utgår från ett barnrättsperspektiv där allt vi gör är förankrat i vad som är bäst för barnet. Det speglar synen på barn som fullvärdiga medborgare och kompetenta individer som ska mötas med respekt i alla sammanhang. Backa barnet ska systematiskt bidra till att få barnets rättigheter att genomsyra verksamheter och service.

Barnets bästa sätts i fokus genom att personal tillsammans med vårdnadshavare och barn utgår från barnets behov i syfte att kartlägga och förstå vilket stöd barnet behöver och ge rätt insatser i den miljö/verksamhet barnet känner sig trygg.

I allt arbete ska personal prata med och lyssna till barnet för att förstå situation och behov utifrån barnets perspektiv. Barnet och dess vårdnadshavare ska vara delaktiga när insatser planeras och genomförs samt i uppföljning och utvärdering.

2

Princip 2: Aldrig för tidigt – aldrig för sent

Det tidiga livet är en central del av en människas liv, eftersom förutsättningarna och villkoren under denna tid påverkar livet direkt, men lägger också grunden för utveckling, inlärning och hälsa längre fram i livet. Vårt beteende utvecklas och anpassas till miljön vi lever i under hela vårt liv. Förebyggande arbete i alla livsfaser kan ha betydande effekter.

Backa barnets stödprocess riktar in sig på tidiga och förebyggande stöd och insatser innan barns bekymmer hinner växa sig stora oaktat barnets ålder.

Backa barnet är utformat för att stärka personal att i sin ordinarie roll i barns vardag upptäcka barn som kan ha behov av extra stöd och erbjuda stöd i ett tidigt skede.

3

Princip 3: Allt hänger ihop

Backa barnet utgår från ett helhetsperspektiv på barn och barns situation, och en förståelse för att barn utvecklas i samspel med sin omgivning och miljö där många olika faktorer kan påverka.

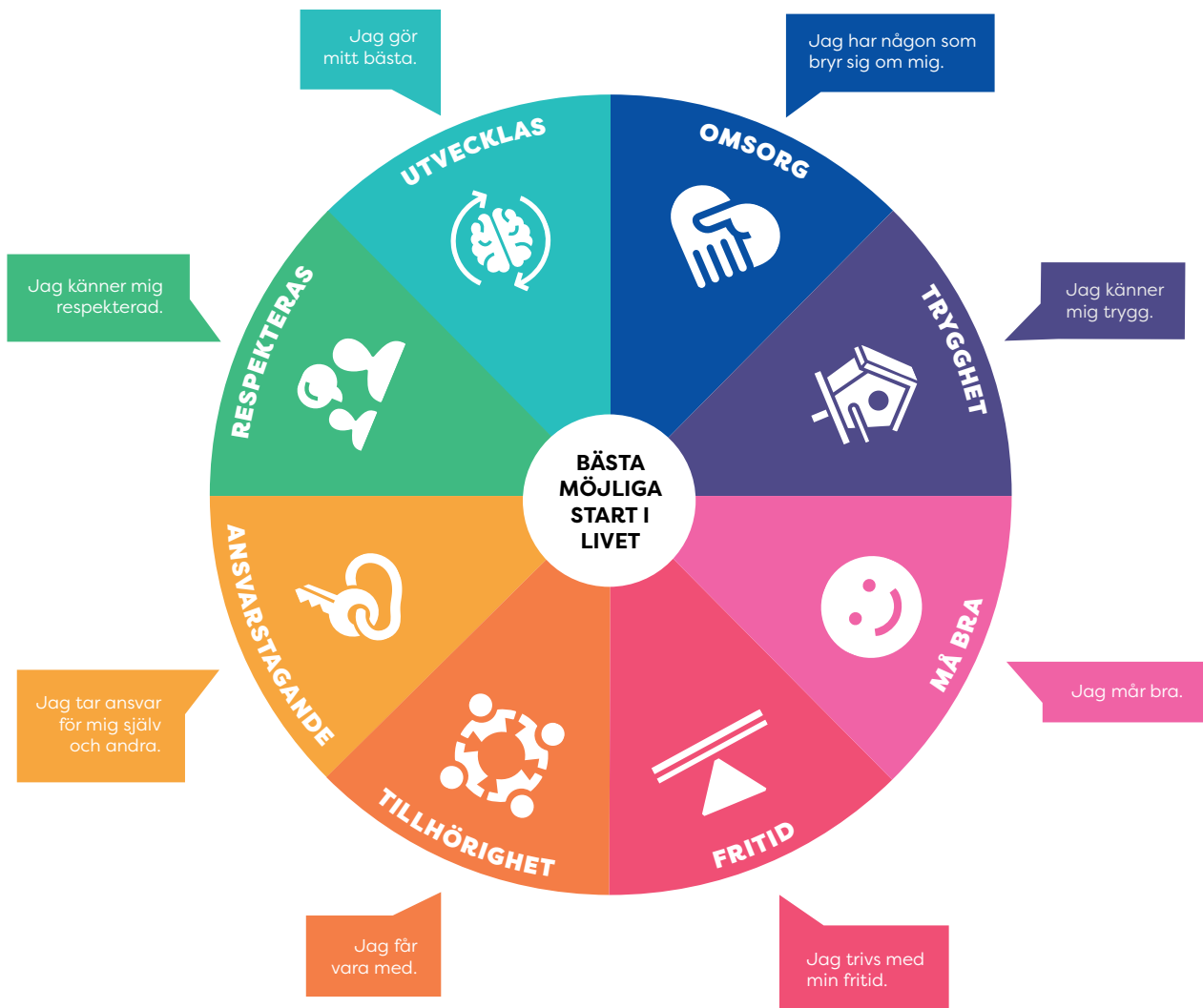
I Backa barnet undersöks viktiga aspekter inom olika områden för säkra att alla: barn, vårdnadshavare och personer som arbetar med barn, har en gemensam förståelse för hur barns situation påverkar deras välbefinnande. Genom en tydlig ansvarsfördelning, där alla vet varandras uppdrag och vad de ska bidra med, möjliggörs korta vägar mellan professioner. Varje person som möter en familj börjar med att göra "det självklara" först.

4

Princip 4: Ett barn, en plan

Backa barnet enar kommun, region och polisen i en gemensam modell med mindset, språk och verktyg. Arbetet ger förutsättningar för välfungerande och koordinerad samverkan och delning av relevant information i syfte att skapa sömlös bedömning, planering och beslutsfattande som leder till rätt hjälp i rätt tid till varje barn.

Behovskompassen

- vägleder oss i arbetet med barn

Vår gemensamma grund

Barns välbefinnande påverkas av allt som finns omkring dem och inkluderar deras enskilda aktiviteter, stödet de får av familjen och samhället och den service som erbjuds. Hur behoven ser ut och hur de vuxna bäst tillgodoser dem förändras i takt med barnets ålder och varierar mellan olika individer.

I Behovskompassen formulerar vi vår gemensamma grund för barns behov och definierar barnets bästa. Behovskompassen sätter barnets behov och rättigheter i fokus och ska bidra till att ge varje barn bästa möjliga start i livet. Behovskompassen har åtta områden som synliggör olika delar av barns välbefinnande. Kopplat till varje område finns också den innebörd som barn själva uttryckt.

Omsorg - Jag har någon som bryr sig om mig

Trygghet - Jag känner mig trygg

Må bra - Jag mår bra

Fritid - Jag trivs med min fritid

Tillhörighet - Jag får vara med

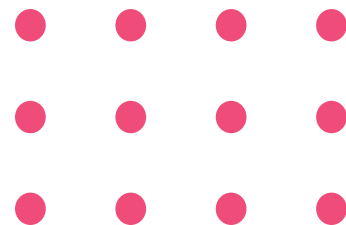
Ansvar - Jag tar ansvar för mig själv och andra

Respekteras - Jag känner mig respekterad

Utvecklas - Jag gör mitt bästa

Behovskompassens åtta områden ska hjälpa oss att säkra att barn, vårdnadshavare och verksamheter som arbetar med barn, har en gemensam förståelse för hur barns behov påverkar deras välbefinnande. Områdena är beroende av varandra och ses som en helhet. De åtta områdena är grunden för, och återkommande i, samtliga verktyg inom Backa barnet.

Gemensamma roller

Det är upp till varje yrkesverksam att arbeta tillsammans för att tillgodose barns rättigheter, främja, stödja och skydda varje barn. För att stärka detta skyddsnät förtydligar Backa barnet viktiga roller.

Upptäckare

Upptäckare är de som varje dag finns i verksamheter med barn. Upptäckaren finns till för att uppmärksamma varje barn och identifiera dess behov så tidigt som möjligt.

Upptäckaren använder Upptäckarkortet för att uppmärksamma barnets situation och sätta ord på vad det är som väcker tankar kring barnets behov och situation. Upptäckaren ska sedan välja väg för vidare hantering. När barnets behov inte

är uppfyllt finns det tre vägar att välja: anmälan till socialtjänsten, stöd i egen verksamhet eller aktivera Barnkontakt.

En upptäckare kan vara pedagog inom förskola och skola, fältassistent, fritidspedagog, anställd inom polisen eller hälso- och sjukvården t.ex. på vårdcentral, sjukhus, tandläkarmottagning eller BVC men också föräldrar och andra vuxna som möter barn.

Barnkontakt

Barnkontakten är barns och familjers kontakt till offentlig verksamhet.

Barnkontakten finns till för att barn och vårdnadshavare ska kunna få information, råd eller hjälp vidare till andra stödjande personer eller verksamheter.

Barnkontakten är en viktig roll i det gemensamma ansvaret för att barn aldrig i onödan ska slussas runt mellan verksamheter. Alla barn tilldelas en Barnkontakt vid födseln. Barnkontakten ansvarar för att identifiera och agera utifrån de extra behov av stöd som barn kan ha och kan vid behov ta hjälp av andra verksamheter. Stöd av Barnkontakt kan inledas på två olika sätt, efterfrågas av barn eller vårdnadshavare eller vid upptäckt av personal. Barn och vårdnadshavare kan när som helst neka stöd och hjälp av en Barnkontakt.

Vem är Barnkontakt?

- **Barnmorska** är Barnkontakt fram till första hembesöket/besöket på barnvårdscentral
- **BVC-sköterska** tar över ansvaret som Barnkontakt till dess att barnet börjar förskolan
- **Rektor/bitr. rektor** i förskolan tar över ansvaret som Barnkontakt när barnet börjar förskolan och har detta fram till barnet börjar skolan
- **Rektor/bitr. rektor** i grundskolan tar över ansvaret som Barnkontakt till dess att barnet slutar skolan.

Stödsamordnare

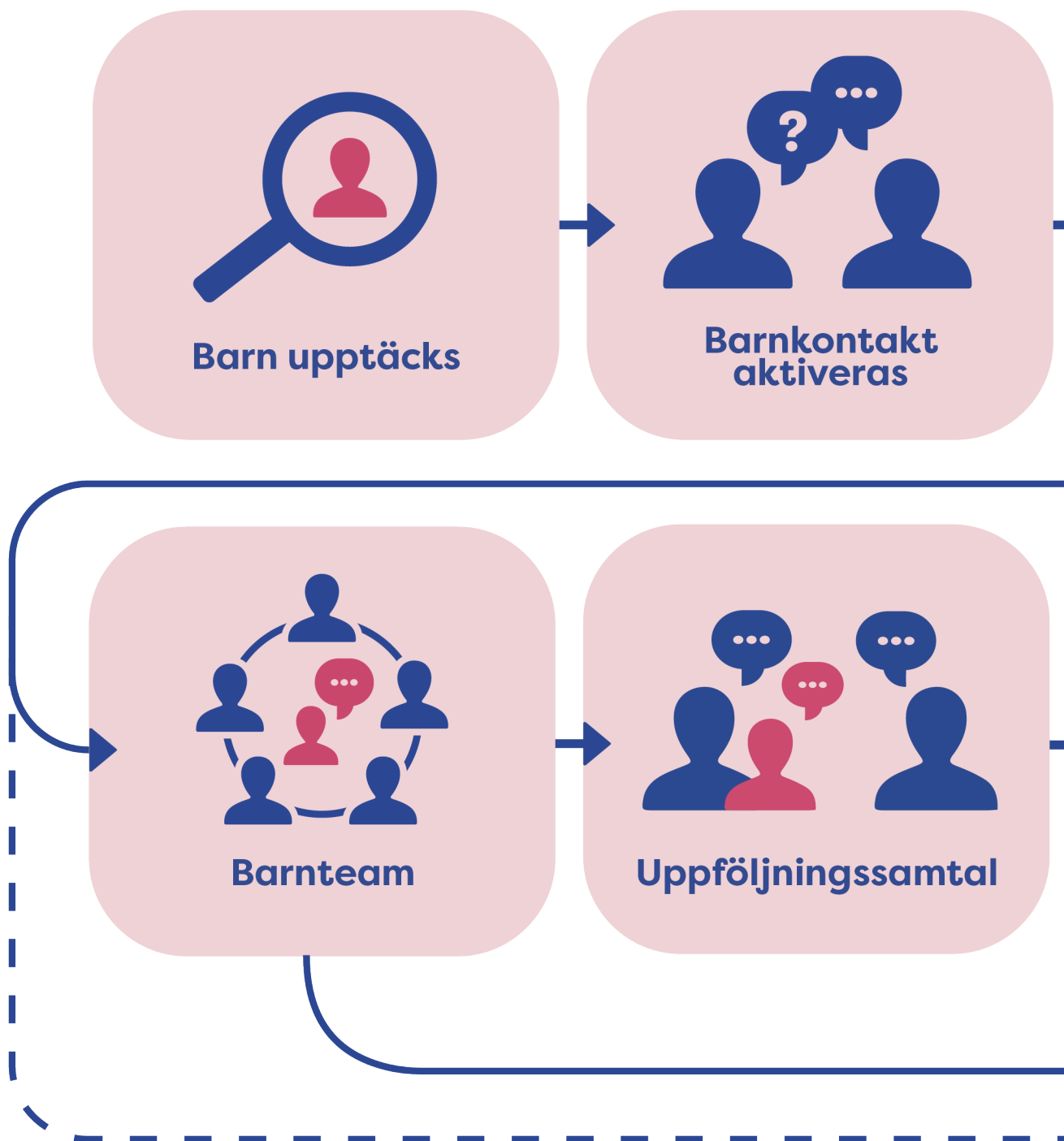
Stödsamordnaren är familjens kontaktperson som har ett övergripande ansvar för att samordna det stöd som beslutats till barnet och göra verksamheternas olika delar begripliga för barn och familj.

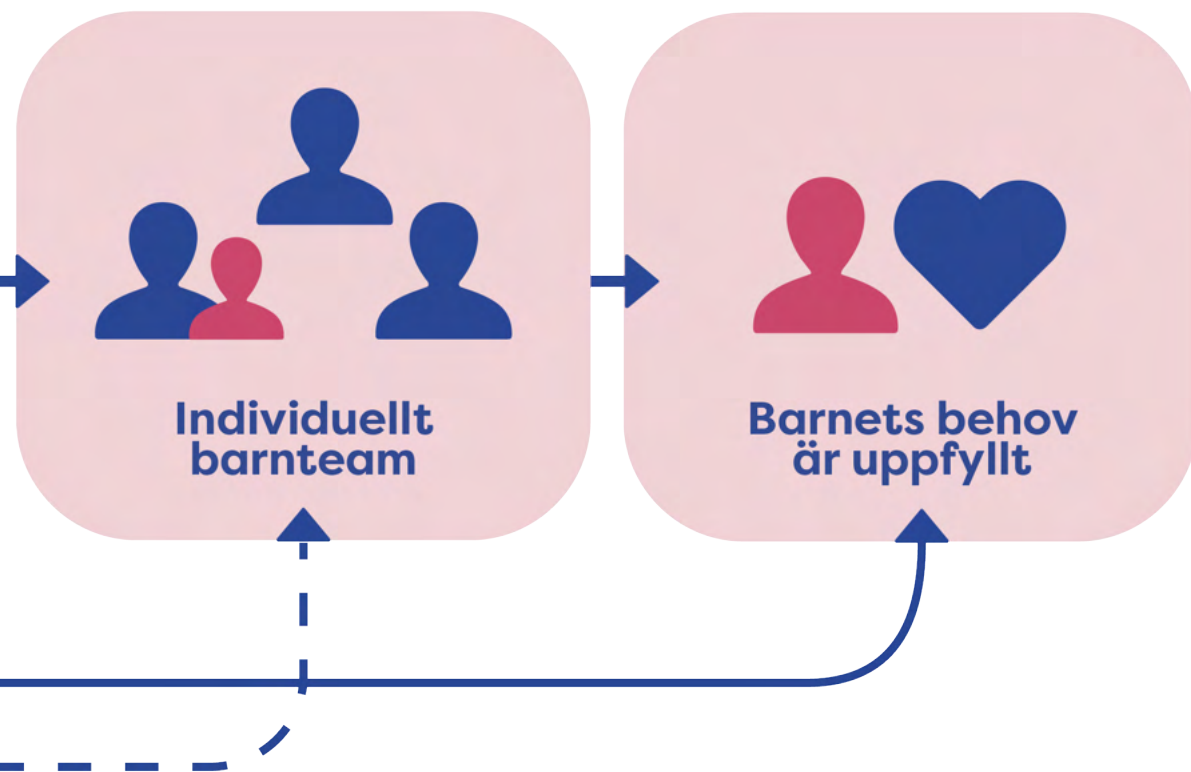
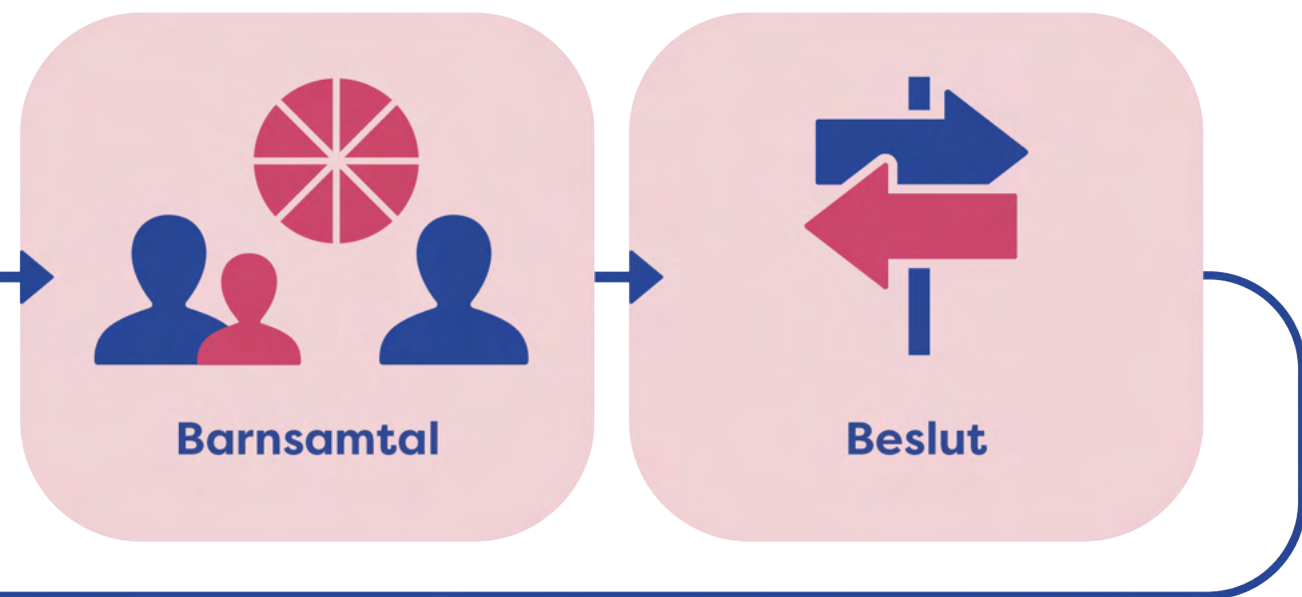
Rollen som Stödsamordnare initieras av det Individuella barnteamet när den aktuella verksamheten har gjort allt de kunnat för att hjälpa barnet men stödet inte räcker till och barnet behöver hjälp från flera verksamheter. Stödsamordnarens uppdrag anpassas efter barnets behov och förutsättningar. Genom delaktighet skapar Stödsamordnaren en meningsfull process för barn, vårdnadshavare och personal där målet med stödet tydligt framgår.

Stödprocess

För barn som behöver extra stöd och hjälp omfattar Backa barnets stödprocess åtta steg och det är Barnkontakten som i första hand är ansvarig för att arbetet kring barnet initieras.

Vi arbetar tillsammans

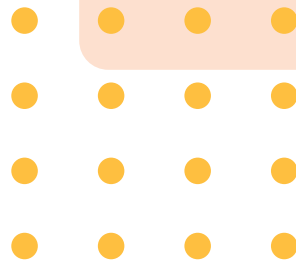
Backa barnet för de yngsta barnen

Samverkan för det yngsta barnet i och utanför hemmet är en del av Backa barnets främjande och förebyggande arbete som tillsammans syftar till en mer jämlik start i livet genom:

- **Förstärkt föräldraskapsstöd**
Stärka föräldrarna och att uppmärksamma deras funderingar, frågor och eventuella svårigheter. Om föräldrarna upplever svårigheter ska ytterligare stöd erbjudas i enlighet med stödprocessen.
- **Främja hälsa och välbefinnande**
Det tidiga livet är en central del i en människas liv, eftersom förutsättningarna och villkoren lägger grunden för utveckling, inläring och hälsa längre fram i livet.
- **Förebyggande insatser** redan i tidig ålder ger barnen en tryggare start i livet samt bättre förutsättningar för ett hälsosamt liv.

All delad information måste vara:

- **Nödvändig**
- **Relevant**
- **Proportionerlig**

Barnteam

Barnteamet finns för att tidigt upptäcka och ge rätt stöd till barn. Initiativ till Barnteam tas när Barnkontakten bedömer att samverkan behövs med annan verksamhet. Barnteamet leds av Barnkontakten.

Syftet med Barnteam är att:

- Tillsammans verka för en tidig upptäckt av barns behov.
- Identifiera vilka barn som har behov av Individuellt barnteam.

Barnteamets uppdrag är att:

- gemensamt inventera barnets behov av stöd utifrån Skattningsformuläret och Behovskompassen
- gemensamt ta fram förslag på vilket stöd som kan erbjudas
- följa upp att stödet haft avsedd effekt
- vara referensgrupp till Barnkontakten.

Individuellt barnteam

Det Individuella barnteamet namnges utifrån barnets namn och team, t.ex. Annas team.

När stöd från flera verksamheter behövs tillsätts ett Individuellt barnteam. Det Individuella barnteamet är ett team runt barnet som finns för att gemensamt ge barnet rätt stöd.

Syftet med Individuell barnteam är att:

- samla stöd utifrån olika verksamheter och säkerställa att stödet planeras och genomförs på ett snabbt, sömlöst och proportionerligt vis
- ge barnet och dess vårdnadshavare möjlighet att se barnets behov
- identifiera delmål

Det Individuella barnteamets uppdrag är att:

- göra gemensam bedömning av barnets behov i Fördjupad behovskompass
- gemensamt besluta om plan för rätt stöd
- ge stöd till barnet i den miljö den uttrycker att den vill
- följa upp att stödet haft rätt effekter
- vara stöd till Stödsamordnare
- säkerställa att barn, vårdnadshavare och berörda verksamheter känner till vilket stöd som är genomfört, pågår eller planeras.

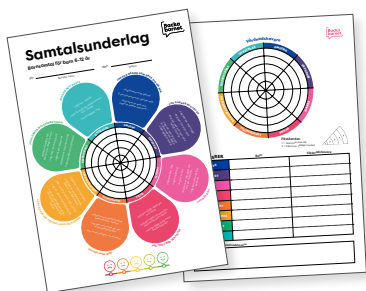
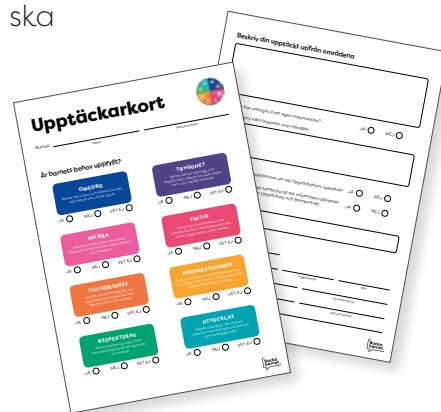

Gemensamma verktyg

Verktygen som används i de olika stegen av stöprocessen syftar till att se hela barnets situation. Verktygen ska hjälpa oss att hålla barnets bästa i fokus.

Upptäckarkort

Upptäckarkortet används för att Upptäckaren ska kunna beskriva situationen och en överblick kring vilket eller vilka områden i behovskompassen som kan ringas in och som behöver stärkas, men också upptäcka områden där allt fungerar bra och där inget ytterligare stöd behövs.

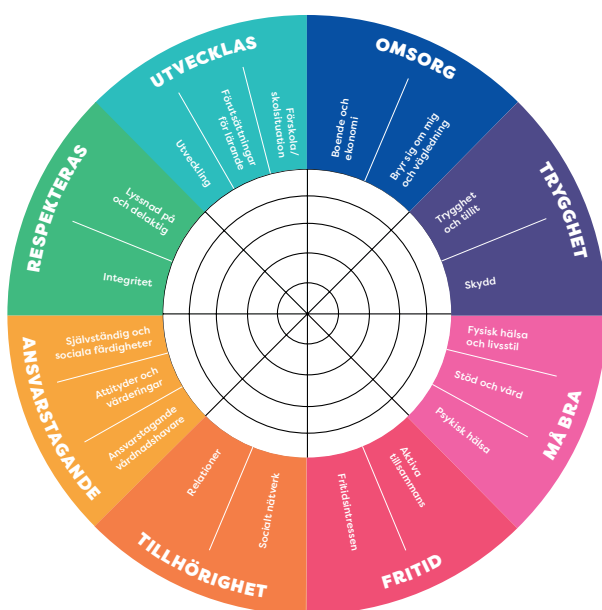
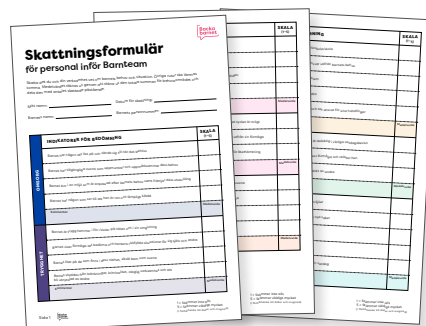
Samtalsunderlag, Samtalstärningar och Samtalskort

För att möjliggöra för barn och vårdnadshavare att beskriva hela barnets livssituation används Samtalsunderlag/Samtalstärningar/Samtalskort som stöd. De finns i olika versioner beroende på barnets ålder och mognad.

- Samtalsunderlag 4-6 år
- Samtalsunderlag 6-12 år
- Samtalsunderlag 12 år och uppåt

Skattningsformulär

Barnteamet använder Skattningsformuläret för att synliggöra barnets hela situation och behov och för att enas om en gemensam bedömning. Barnets och vårdnadshavarens perspektiv inhämtas i Barnsamtalen med hjälp av Samtalsunderlag och Samtalskort.

Fördjupad behovskompass

Den Fördjupade behovskompassen handlar om hur barnets hela situation ser ut och vad som påverkar dess uppväxt och välmående. Den används för att identifiera mer signifikanta problem som riskerar att påverka barnets utveckling.

Den Fördjupade behovskompassen är Behovskompassens åtta områden indelade i flera delområden. Varje delområde har ett antal viktiga aspekter för att få en fördjupad gemensam kunskap om området och för att identifiera vad som fungerar bra och vad som behöver stärkas ytterligare.

Den Fördjupade behovskompassen är ett verktyg för det Individuella barnteamet.

Barnets plan

Barnets plan är barnets personliga plan och påbörjas när beslut tagits om individuellt stöd från mer än en verksamhet.

Barnkontakten ansvarar för att påbörja Barnets plan, och när Stödsamordnare har utsetts tar hen över ansvaret för Barnets plan.

Barnets plan ska göra stödet begripligt för barnet och bidra till att hen slipper återberätta sin historia.

Barnet ska vara delaktig i ifyllandet av planen utifrån barnets ålder och mognad.

Behovskompassen används i Barnets plan, både för bedömning och för att följa upp och synliggöra effekten av det stöd som erbjuds.

Med stöd av Barnets plan kan både personal, barnet och dess vårdnadshavare känna en trygghet i att de har tillgång till all den information och de insatser som finns kring barnet. Barnets plan ska tydliggöra vilket stöd som ges för barnet, av vem och inom vilken tid.

Offentlighetsdjungeln

Offentlighetsdjungeln är skapad för att ge barn, vårdnadshavare och personal en översiktlig bild av vilka verksamheter som erbjuder barn stöd. Verksamheterna är sorterade alfabetiskt och förklarar kort vad varje verksamhet ansvarar för och arbetar med.

Sekretess och delning av information

Samtycke i Backa barnet kommer inhämtas i tre steg. Muntligt samtycke inför Aktivering av Barnkontakt, skriftligt samtycke inför Barnteam samt uppdaterat skriftligt samtycke inför Individuellt barnteam.

Vid informationsdelning i Backa barnet gäller att all delad information måste vara nödvändig, relevant och proportionerlig. Den information som inte ryms i detta delas alltså inte med någon annan.

Ägs av

Polisen

Ystads kommun

Mer information

Om du vill veta mer om initiativet bakom Backa barnet, syftet med arbetssättet eller hur verktygen fungerar praktiskt kan du alltid kontakta oss direkt. Vår mailadress hittar du här nedanför. Du kan också besöka vår hemsida där vi hela tiden uppdaterar information och nyheter.

info@backabarnet.se

www.backabarnet.se

